

2. Космеда, Т. А., Карпенко, Н. А., Осіпова, Т. Ф., Салюнович, Л. М., Халіман, О. В. (2014). Гендерна лінгвістика в Україні: історія, теоретичні засади, дискурсивна практика. Х. : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди; Дрогобич : Коло, 472.
3. Єрмоленко С. Я. (2001). Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів. К. : Либідь, 224.
4. Zaluzhna, O. (2020). YouTube Videos as a Source of Empiric Material for the Linguistic Research. *Матеріали Всеукраїнської наукової конференції «Актуальні питання вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур та методики викладання іноземних мов»* (17 січня 2020 р.). Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса. С. 16–19.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-MKfpgoe-2022.07>

УДК 37.091.33:81'243:004.77

Запольська Ю. А.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Актуальність дослідження. Сучасна система вищої освіти України, спрямована на інтеграцію в європейський освітній простір, у зв'язку з цим потребує впровадження інноваційних технологій у професійну підготовку майбутніх фахівців, які набули стрімкого розвитку і вплинули на зміни в навчальній діяльності, де вже нові засоби навчання виступають успішним інструментом удосконалення якості освіти у процесі викладання англійської мови як іноземної.

Останнім часом, цифрові технології вплинули на всі сфери людської життєдіяльності. Епоха цифрових технологій розглядається як тотальне їх панування і набула загального розповсюдження, і насамперед, в освітню сферу. У зв'язку з цим, основним завданням, яке необхідно вирішити – це перейти на новий рівень професійної підготовки майбутніх фахівців на основі цілеспрямованого застосування цифрових технологій з метою активно здійснювати роботу в інформаційному для реалізації успішного навчання та подальшого розвитку майбутнього фахівця (Battro, 2004: 290).

Проаналізувавши Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року (2013), можемо констатувати, що до головних завдань, що стосуються розвитку освітньої галузі, визначено впровадження інноваційних технологій з метою оптимізації навчальної та виховної діяльності, доступності

та результативної освіти, професійну підготовку майбутнього фахівця до функціонування в інформаційному просторі.

На основі розглянутих наукових джерел, було відмічено, що сьогодні представлена значна кількість наукових підходів вчених, які надають своє розуміння поняттю «цифрові технології». На початку, зазначений термін застосовувався з метою позначення технологій, що включають двійковий код.

Але, у зв'язку з активним розповсюдженням різних девайсів, гаджетів, категорія «цифровий» застосовувалась більш широко, і вже виступала синонімом таких слів, як «електронний» і «комп'ютерний».

А на сучасному етапі, науковці описують цифрові технології як сукупність інструментів для реалізації професійної підготовки, що сприяють професійному становленню майбутніх фахівців, на основі розвитку таких компетентностей, як рефлексивних та дослідницьких (Bielousova, 2015: 847).

З часом, зазнає змін і термінологія, що окреслює технічні засоби навчання: тому, поетапно здійснюється заміна поняття «інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ)» на термін «цифрові технології». У процесі швидкого науково-технічного розвитку, виникають удосконалені технічні засоби, що мають вагомий лінгводидактичний вплив. Як відомо, у процесі викладання іноземних мов прийнято застосовувати значний обсяг технічних засобів, а саме: стаціонарних, мобільних, які в поєднанні створюють цифрові технології (Гуржій, Лапінський, 2014: 6).

Таким чином, на основі проведеного аналізу, вважаємо за необхідне надати власне визначення поняття «цифрові технології», що являють собою значну кількість інструментів і ресурсів, що включають важливу інформацію, сукупність інформаційних, інформаційно-комунікаційних та телекомуникаційних, комп'ютерних та електронних технологій.

Тому, на наш погляд, саме цифрові технології відіграють важливе значення для викладання іноземної мови.

Вважаємо, що під час викладання іноземних мов, необхідно застосовувати наступні ресурси та основні засоби цифрових технологій, які представлені на рис. 1

Крім того, важливо зауважити, що в процесі викладання іноземної мови, необхідно брати до уваги такі види мовленнєвої діяльності, як: аудіювання, говоріння, читання, письмо. Відповідно до цього застосування в процесі викладання іноземної мови за допомогою реалізації у віртуальному просторі всіх зазначених на рис. 1 ресурсів, забезпечуватиме можливість практикуватися у всіх цих видах мовленнєвої діяльності, що відіграє важливе значення в

опануванні знань і умінь, отриманні значного обсягу інформації у процесі вивчення іноземної мови.

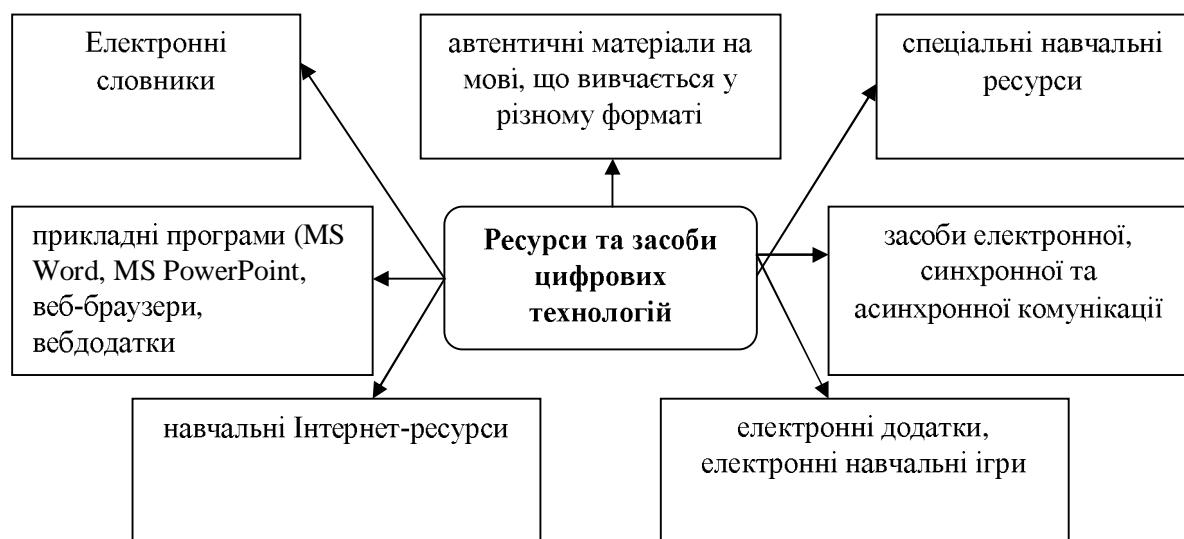

Рис. 1 Ресурси та засоби цифрових технологій у процесі викладання іноземної мови

На основі вище згаданого, вважаємо за необхідне зазначити, що існують як переваги, так і деякі недоліки у використанні цифрових технологій у процесі викладання іноземної мови. Але, у рамках нашого дослідження, зупинимось на позитивних аспектах: за допомогою мобільних додатків, відбувається удосконалення навичок оволодіння граматичними структурами, основ правопису та вимовними навичками мовлення; наступним цифровим інструментарієм є віртуальні подорожі, які сприяють активізації знань лексичних одиниць з національно-культурною семантикою англійської мови; за допомогою аудіо- та відео файлів, відбувається формування таких навичок, як сприйняття на слух, читання та розуміння іноземної мови; і останнім цифровим інструментом є Skype та ведення блогів, що сприяють формуванню навичок активного, комунікативно-писемного мовлення.

Так, з метою поліпшення техніки читання й розуміння майбутніми фахівцями іноземної мови вважаємо за необхідне застосовувати аудіокниги. Для формування навичок правильно сприймати на слух розмовну іноземну мову, збільшити словниковий запас лексики, а також оволодіння знаннями про культуру, історію, реалії та традиції країни, потрібно використовувати навчальні відео та епізоди з художніх фільмів. А в процесі викладання іноземної мови, використання цифрових ресурсів, таких як EnglishDom або інші, майбутні фахівці мають можливість ознайомитись із завданнями на

платформі, на сайті та в мобільних додатках: цифровий підручник, додаток для вивчення нових слів, онлайн-тренажер, блог, розмовні клуби. Ще, на наш погляд, важливим цифровим ресурсом є *TeachingEnglish – British Council*, що включає значний обсяг навчально-методичного матеріалу для педагога, який викладає іноземну мову: електронні методичні підручники, методичні рекомендації, сучасні дослідження з методики викладання, вебінари, конференції, завдання різної складності. А також, необхідним у викладанні даної дисципліни є матеріали веб-сайту *News in Levels*, в якому представлені новини на міжнародному просторі в текстовому, аудіо- та відео форматах.

Крім того, значимим в процесі вивчення іноземної мови є розробка веб-квестів, що дозволяє покращити знання з даної дисципліни за рахунок використання Інтернету.

В процесі викладання іноземної мови можна пропонувати створювати свої проекти чи застосовувати такі цифрові ресурси: *Project work and web quests*, де наданий доступ до навчальних підручників і баз даних попередньо створених веб-квестів (Краснопольський, 2019: 438).

Крім того, важливим є стимулювання майбутніх фахівців до ведення блогу на будь-яку заявлену тему, мовою, яка вивчається. А також на професійні теми писати статті, наукові роботи. Використання в процесі викладання іноземної мови одного з сервісів для організації відеозустріч та спілкування – *Skype* надає можливість майбутнім фахівцям проводити комунікацію з науковцями в усьому світі та віртуальні поїздки за межі своєї країни, реалізовувати інтерв'ю з компетентними фахівцями у своїй галузі та керівниками програм, де вони проходять практику закордоном; а також, вони мають можливість спілкуватися з іншими студентами, які проходять навчання у інших країнах.

Застосування в процесі викладання іноземної мови цифрових технологій, допомагає реалізувати наступні завдання: навчальні заняття можна зробити більш наочними і цікавими; активізація навчальної діяльності; отримання моментального зворотного зв'язку; формування позитивної мотивації до пізнання нового; підвищити інтелектуальні здібності; долучити до активної роботи суб'єктів навчання з пасивною позицією; формувати інтегративні вміння і практичні навички з метою розвитку інформаційної та цифрової компетентності (Черненко, 2019: 169–178); забезпечити індивідуалізацію в процесі вивчення тем; спрямовувати майбутніх фахівців до самостійної діяльності для роботи з цифровими ресурсами та засобами.

Таким чином, використання цифрових технологій у викладанні іноземної мови дозволяє отримати значні переваги у формуванні практичних навичок застосування граматики, правопису та вимови, інтерактивної активізації

соціокультурних знань, активних і пасивних комунікативних навичок. Крім того, саме за допомогою зазначених технологій можна побудувати нову модель викладання іноземних мов, основою якої виступає надання навчальної інформації та навчання набувати продуктивні знання самостійно, формувати та покращувати свої цифрові вміння та практичні навички.

Використана література:

1. Гуржій А. М., Лапінський В. В. Електронні освітні ресурси – від теорії до практики. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. Збірник наукових праць. Вінниця. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. Київ-Вінниця, 2014. Вип. 38. С. 3–11.
2. Краснопольський В. Е. Іншомовна підготовка студентів нефілологічних спеціальностей на основі створенні і використання web-технологій : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01. Східноукраїнський національний університет. Київ, 2019. 438 с.
3. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року: Указ Президента України 344/2013 від 25 червня 2013. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
4. Черненко А. В. Інформаційно-цифрова компетентність майбутніх учителів іноземної мови як ключова вимога «Нової української школи». *Теорія та методика навчання та виховання*. 2019. № 47. С. 169–178. URL : <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/methodics/article/view/2883>.
5. Battro, A. M. Digital skills, globalization and education / M. SuárezOrozco, D. Qin-Hilliard. Globalization: Culture and Education in the New Millennium. Berkeley: University of California Press, 2004. 290 p.
6. Bielousova, R. Designing ESP materials within the blended learning concept. SGEM: Ecology, economics, education and legislation, 2015. C. 847–853.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-MKfpgoe-2022.08>

UDK 81'246.3:821.161.2

Ivanenko, Svitlana
Nationale Pädagogische Mykhajlo-Drahomanov-Universität

MEHRSPRACHIGKEIT IM ROMAN VON JURII ANDRUCHOVYCH «RADIO NACHT» (РАДІО НІЧ)

(статтю подано мовою оригіналу)

Einer der bekanntesten sowohl in der Ukraine, als auch im Ausland ukrainische Schriftsteller der Gegenwart ist ohne Bedenken Jurii Andruchovych. Diese Bekanntheit beruht in erster Linie auf seinem Talent, Themen zu finden, die den heutigen Leser ansprechen und diese Themen in der ihm eigenen Sprache zu